

Ιωάννης Μεταξάς: Αγροτική πολιτική 1936-1941. Αυτάρκεια. Σιτάρκεια.

Ο πόλεμος της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας μας φέρνει στο νοσηρόν την ιστορία της Ελλάδος πριν 82 χρόνια, όταν ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος είχε πλέον κυριαρχήσει στην Ευρώπη και για την Ελλάδα ο εχθρός ήταν ante portas. Μόλις 23 ημέρες αργότερα από την έκδοση του φύλλου της εφημερίδας «Αγροτικόν Μέλλον» της 5^{ης} Οκτωβρίου 1940 που εικονίζεται εδώ, επεδόθη το Ιταλικό τηλεσίγγραφο στον Ιωάννη Μεταξά και η Ελλάδα μπήκε στον πόλεμο, αρνούμενη να υποκύψει στον εισβολέα και να παραδώσει το έδαφός της.

Η σημερινή ιστορία της Ουκρανίας και η ηρωική αντίσταση του λαού της μας θυμίζουν σε αναλογία εκείνες τις ημέρες της ελληνικής ηρωικής ιστορίας, με άλλες συνθήκες απόλυτης οργάνωσης και Εθνικής Ομοψυχίας, και τα προβλήματα που διαφαίνονταν να γεννιούνται λόγω του πολέμου. Σήμερα εκτός του διαφανόμενου κινδύνου του επισιτισμού των αμυνομένων προβάλλεται και ο επισιτισμός του κόσμου που στηριζόταν στα δημητριακά που παράγονται από αιώνες οι σιτοβολώνες της Ουκρανίας.

Τα προβλήματα σήμερα γίνονται επιτακτικά λόγω και της εποχής του χρόνου που γίνεται ο πόλεμος, με κίνδυνο καθυστέρησης της σποράς και με αποτέλεσμα την προφανή αύξηση των τιμών ή και την μη επάρκεια λόγω επιπλέον ελλείψεως εργατικού δυναμικού ή των κοινωνικών ανατροπών και των προσφυγικών ροών των Ουκρανών που ζητούν προστασία σε ξένα εδάφη.

Για την Ελλάδα του 1936 η πρόβλεψη του Πρωθυπουργού Μεταξά περιλαμβανόταν μέσα στο γενικό πρόγραμμα των πολεμικών προετοιμασιών που είχε προαναγγείλει το 1936 και το οποίο με πολλαπλή σπουδή και επιμέλεια ετοίμασε αναγνωρίζοντας την κεφαλαιώδη σημασία της αυτάρκειας και σιτάρκειας, με Υφυπουργό Γεωργίας τον Μπάμπη Αλιβιζάτο, που μέσα σε λίγους μήνες δημοσίευσε τόμο 700 σελίδες και εφάρμοσε αλλαγές σε όλους τους τομείς του Υπουργείου Γεωργίας, που αφορούσαν εκτός από την γεωργία την δασοπονία και την κτηνοτροφία, όπως και την διοίκηση την ασφάλεια των αγροτών και πολλά άλλα θέματα.

Πρώτο μέλημα ήταν φυσικά η διατροφή του Ελληνικού λαού, ο οποίος εκείνη την εποχή δεν διατρεφόταν επαρκώς να δυνάμυναι και να προκύψει μια νέα δυνατή γενιά, επιπλέον να είναι δυνατός και έτοιμος να αντέξει στις ημέρες του πολέμου, δημιουργώντας εκτός από αυτάρκεια και σιτάρκεια νέες καλλιεργήσιμες εκτάσεις γης, να οργανωθεί σε συνεταιρισμούς και να δημιουργήσει αποθήκες σιτηρών (σιλό του Πειραιά) ώστε να έχει την δύναμη να αντέξει στην πείνα που θα ερχόταν εκ του ασφαλούς λόγω μακροχρόνιου πολέμου, όπως είχε προβλέψει ο Μεταξάς.

Ένα από τα νέα μέτρα ενημέρωσης όλων όσων ήταν αναμεμιγμένοι σε αυτή την προσπάθεια ανάπτυξης της Γεωργίας ήταν και η έκδοση μιας πρωτότυπης σημαντικής εφημερίδας που απευθυνόταν στους αγρότες και σε όλους που είχαν σχέση με την αγροτική παραγωγή, δημοσίους

υπαλλήλους ή ιδιώτες. Εκτός από τα καλλιεργητικά θέματα είχε παράλληλα γενική ειδησεογραφία, ώστε ο αγρότης να μην αισθάνεται απομονωμένος ή κοινωνικά διαφορετικός αλλά να παρακολουθεί όλη την ζωή της Ελλάδος. Το [«ΑΓΡΟΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ»](#) - Επίσημον όργανον της Εθνικής Συνομοσπονδίας Γεωργικών Συνεταιρισμών της Ελλάδος (Ε.Σ.Σ.Ε)- είναι η εβδομαδιαία εφημερίδα που πρώτο κυκλοφόρησε τον Νοέμβριο του 1938 με στόχο να ενισχύσει την καλλιεργητική προσπάθεια και να ενθαρρύνει και να συμπαρασταθεί στον αγροτικό κόσμο, που αποτελούσε τότε την μεγαλύτερη κοινωνική ομάδα της Ελλάδας.

Είναι απορίας άξιο ότι στην «Εγκυκλοπαίδεια του Ελληνικού Τύπου», που κυκλοφόρησε από το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών το 2008, δεν αναφέρεται καθόλου αυτή η εβδομαδιαία εφημερίδα (24 σελίδων) ενώ και στο Αρχείο της Βουλής υπάρχουν όλα τα τεύχη από τον Νοέμβριο του 1938 ως την είσοδο των Γερμανών τον Απρίλιο του 1941, και στα παλαιοβιβλιοπωλεία τακτικά εμφανίζονται αντίτυπα. Μία εκτεταμένη μελέτη και δημοσίευση της θα βοηθούσε ακόμα και σήμερα για αντίστοιχα θέματα. Στις εσωτερικές σελίδες εντυπωσιάζει η ποικιλία των θεμάτων και η πλούσια εικονογράφηση, στις τελευταίες σελίδες παρουσιάζονται ελληνικά ή διεθνή νέα και στην πρώτη σελίδα βρίσκουμε ενίοτε φωτογραφία του Πρωθυπουργού και κείμενα που ο ίδιος, όπως στο φύλλο της 5^{ης} Οκτωβρίου 1940, απευθύνεται στο κοινό της ενθαρρύνοντας το έργο τους:

«Ένα έτος παρήλθε αφ' ότου δι εγκυκλίου μου σας απήυθυνα το σύνθημα μιας υπέρτατης προσπάθειας προς επέκταση και έντασιν της καλλιέργειας και αύξησιν της παραγωγής μας, ιδίως εις δημητριακά και μάλιστα εις σίτον. Έλεγον τότε ότι ούτε σπιθαμή γης δεν επιτρέπεται να μείνει ακαλλιέργειτος, ούτε χώρος αυλής χωρίς να δύναται να παραγάγει κάτι. Αντιλαμβάνεσθε πάντες και το εννοούν βέβαια ιδιαιτέρως οι αγαπητοί μου Αγρόται, ότι εφέτος η προσπάθεια μας πρέπει να είναι ακόμη εντονωτέρα. Τούτο δια δύο κυρίως λόγους. Πρώτον διότι λόγω των δυσμενών καιρικών συνθηκών η παραγωγή μας δεν υπήρξη ανάλογος προς την καταβληθείσα πέρισις προσπάθεια, και δεύτερον διότι η επέκτασις του πολέμου και εις την Μεσόγειον μας φέρει περισσότερας ακόμη δυσκολίας ίνα εξασφαλίσωμεν τα απαραίτητα είδη προς διατροφήν του Ελληνικού Λαού. Εν συγγρίσει με τας καλλιεργησίμους εκτάσεις εις την χώραν μας αι διάφοραι καλλιέργειαι και ιδιαιτέρως η καλλιέργεια του σίτου έχουν αρκούντως επεκταθεί. Φέτος επισύρω περισσότερον την προσοχήν σας στο να γίνει η καλλιέργεια της γης όσον το δυνατόν τελειοτέρα».

(Στην συνέχεια δίδει συμβουλές για τα οργώματα την σπορά και τα και το βοτανίσματα, επίσης απεύθυνθηκε στους δημοσίους υπαλλήλους του Υπουργείου).

«Από εσάς τους αντιπροσώπους του Κράτους και τους γεωπόνους μας ζητών να τεθήτε επίκεφαλής της δευτέρας αυτής σταυροφορίας υπέρ της ζωής και ευημερίας του Έθνους. Το Υπουργείον Γεωργίας δια των γεωπόνων θα αναπτύξει όλην αυτού την δραστηριότητα, συνεργαζόμενον προς τούτον στενώς μετά του υφυπουργείου συνεταιρισμών, της Αγροτικής τραπέζης και της Αγροτικής Ασφάλειας. Οι δε καθηγηταί, διδάκαλοι και τα αγόρια και κορίτσια της Εθνικής Οργανώσεως της Νεολαίας να γίνουν οι ενθουσιώδεις φορείς και κήρυκες της Εθνικής αυτής προσπάθειας προς συντήρησιν και ευζωίαν του ελληνικού Λαού, ζώντος εις το περιθώριον μιας θεέλλης άνευ προηγουμένου...Δώσατε εις την παρούσαν μου ομιλία ευρύτατη διάδοσιν και τηρείτε διαρκώς ενήμερον των ενεργειών σας το τε Πολιτικόν μου γραφείον και το Υπουργείον Γεωργίας».

Ο Πρόεδρος της Κυβερνήσεως Ιωάννης Μεταξάς

ΑΠΟ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Στην εικόμα αριστερά ο βασιλιάς Γεώργιος Β΄ με τον βασιλικό οίκο. Στην εικόμα δεξιά ο βασιλιάς Γεώργιος Β΄ με τον βασιλικό οίκο.

Αίμα στα πελάγια του Αιγαίου. Ο βασιλιάς Γεώργιος Β΄ με τον βασιλικό οίκο. Στην εικόμα δεξιά ο βασιλιάς Γεώργιος Β΄ με τον βασιλικό οίκο.

Ο βασιλιάς Γεώργιος Β΄ με τον βασιλικό οίκο. Στην εικόμα δεξιά ο βασιλιάς Γεώργιος Β΄ με τον βασιλικό οίκο.

ΑΓΡΟΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Σ.Γ.)

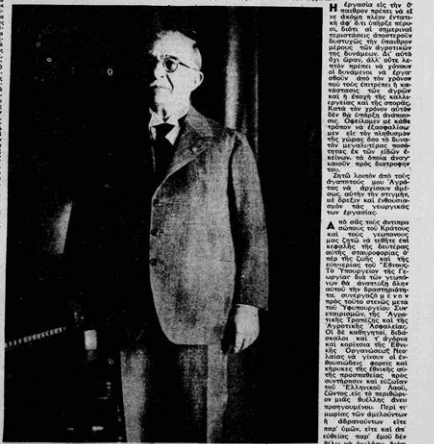
**ΣΥΝΘΗΜΑ: ΑΥΞΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΚΗΡΥΣΣΕΙ ΤΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΑ
ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ**

«Εφέτος έπαισιν περισσότερο την προσοχήν σας όχι μόνον εις τὸ να σπεύριμεν περισσότερο, ἀλλ' εἰς τὸ να γίνῃ ἡ καλλιέργεια τῆς γῆς ὅσο τὸ δυνατόν τελειότερα... Κατὸ τὸν χρόνον αὐτὸν δὲν δά ὑπάρχῃ ἀνάπαυσις...»

ΜΙΑ ΕΜΠΙΣΤΕΥΜΕΝΗ ΕΓΚΛΗΚΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΣΙΑ

Ἡ γῆ ἡμετέρα καὶ ἡ ἀποδοτικότης αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της. Ἡ καλλιέργεια αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της. Ἡ καλλιέργεια αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της.

Ἡ γῆ ἡμετέρα καὶ ἡ ἀποδοτικότης αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της. Ἡ καλλιέργεια αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της. Ἡ καλλιέργεια αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της.

Ἡ γῆ ἡμετέρα καὶ ἡ ἀποδοτικότης αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της. Ἡ καλλιέργεια αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της. Ἡ καλλιέργεια αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της.

Ἡ γῆ ἡμετέρα καὶ ἡ ἀποδοτικότης αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της. Ἡ καλλιέργεια αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της. Ἡ καλλιέργεια αὐτῆς ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν καλλιέργειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικότητά της.

...Ὅσοι σπασομὴ γῆς δὲν ἐμπέριστα τὸ μὲν ἀκαλλιέργητος... Ι. ΜΕΤΑΣΙΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ 3 ΟΚΤ 1940 αρ. φύλου 98

ΚΑΘΟΡΕΦΤΗΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ: Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1. A man standing next to a large piece of agricultural machinery.

2. A large industrial building with a sign that says 'FRUIT BATH'.

3. A man standing next to a large piece of agricultural machinery.

4. A large industrial building with a sign that says 'FRUIT BATH'.

5. A man standing next to a large piece of agricultural machinery.

6. A large industrial building with a sign that says 'FRUIT BATH'.

7. A man standing next to a large piece of agricultural machinery.

8. A large industrial building with a sign that says 'FRUIT BATH'.

ΑΓΡΟΤΙΚΟΝ ΜΕΛΛΟΝ 1938 - 1939 - 1940